

SXEDIO.GB8

12.5.1953: Ο ΕΖΕΚΙΑΣ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ ΑΠΑΝΤΑ ΜΕ ΣΚΛΗΡΗ ΓΛΩΣΣΑ ΣΤΟΝ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΔΕΡΒΗ ΣΕ ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΑΡΧΙΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ

Στην πληρη κατηγοριών ομιλία του Θεμιστοκλή Δέρβη ηγέτη του ΚΕΚ και υποψηφίου Δημάρχου της Δεξιάς για το Δήμο της Λευκωσίας στις εκλογες του **1953**, απάντησε στο ίδιο ύφος ο υποψήφιος της Αριστεράς, Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ Εζεκίας Παπαϊωάννου, σε προεκλογική συγκέντρωση που έγινε στις **12** Μαΐου.

Όπως ο Δέρβης, έτσι και ο Παπαϊωάννου, χρησιμοποίησε πολύ σκληρή γλώσσα για να χαρακτηρίσει τις ενέργειες του Δέρβη και τον ίδιο.

Είπε ότι ο Δέρβης έλεγε αρλούμπες εναντίον του ΑΚΕΛ και μετατρεπόταν σε Σάρτζεντ Μέϊτζορ της Αγγλίας.

Τον αποκάλεσε ακόμα τιτλούχο της Βρετανικής Αυτοκρατορίας, Παλμερικό, συνεργάτη των Εγγλέζων μέσα στην περίοδο της πιο στυγνής δικτατορίας.

Είπε ο Παπαϊωάννου:

"Αγαπητοί συμπολίτες,

Την προσεχή Κυριακή θα κληθείτε όλοι στις κάλπες για ν' αναδείξετε με την ψήφο σας το νέο Δημοτικό Συμβούλιο Λευκωσίας. Είπαμε, και επαναλαμβάνουμε, πως αν γίνονταν αποδεχτές οι πατριωτικές προτάσεις του ΑΚΕΛ ουσιαστικά δε θάχαμε εκλογές, αλλά δημοψήφισμα υπέρ της εθνικής μας λευτεριάς. Ο πολυβασανισμένος κυπριακός λαός θα γιόρταζε την περίλαμπρη νίκη της ενότητας του κι ο Βρετανός κυρίαρχος θ' ανέμενε εμβρόντητος μπροστά στο μεγαλείο της αντιαποικιακής συσπείρωσης των απελευθερωτικών δυνάμεων της Κύπρου. Σαν αστραπή θα μεταδιδόταν σ' όλο τον κόσμο η είδηση ότι στην Κύπρο πραγματοποιήθηκε το Ενιαίο Απελευθερωτικό Μέτωπο Πάλης. Ο Βρετανός κυρίαρχος θα μας έπαιρνε

περισσότερο στα σοβαρά γιατί θα του δίναμε να καταλάβει πως είμαστε διατεθειμένοι ν' αγωνιστούμε μ'όλες μας τις δυνάμεις ενωμένες για να καταχτήσουμε την εθνική μας λευτεριά.

Δεν έγιναν όμως αποδεχτές οι πατριωτικές μας προτάσεις από τον κ. Δέρβη, Ο.Β.Ε. και την διασπαστική του ομάδα. Δεν έγιναν αποδεχτές από την Εθναρχία, που είχε καθήκον να τις σκεφτεί και να τις μελετήσει με όλη την απαιτούμενη σοβαρότητα, σύνεση και πατριωτικό πνεύμα. Η υπόθεση όμως της εθνικής μας ενότητας δε σταματά ίσαμε δω. Η εθνική μας ενότητα θα επιδιωχθεί και στις κάλπες και έξω από τις κάλπες. Θα επιδιωχθεί και κει που θα πλειοψηφήσουμε, αλλά και κει που θα πλειοψηφήσουν οι αντίπαλοι μας στις εκλογές. Το ζήτημα της εθνικής ενότητας του κυπριακού λαού στην πάλη για τη λευτεριά θα κάνουμε ζήτημα της καθημερινής μας δουλειάς και πάλης γιατί πιστεύουμε ακράδαντα πως αυτό ανταποκρίνεται στα ύψιστα συμφέροντα του λαού μας και της ενωτικής του υπόθεσης.

Το σύνθημα της ενότητας δεν είναι ούτε προεκλογικό ούτε μετεκλογικό κόλπο όπως θέλουν μερικοί διασπαστές να το παρουσιάσουν. Το σύνθημα της ενότητας της παλλαϊκής, της πανεθνικής ενότητας του λαού μας, βγαίνει μέσα από τη μακρόχρονη υποδούλωση του κυπριακού λαού, βγαίνει μέσα από την καθημερινή ζωή και πάλη, μέσα από την πολύχρονη πείρα του απελευθερωτικού μας αγώνα.

Εμείς, δεν πρόκειται να σταματήσουμε ποτέ, μα ποτέ, από του να δουλεύουμε γι'αυτή την ενότητα και είμαστε απόλυτα σίγουροι πως θα την πραγματοποιήσουμε.

Οι εκλογές της προσεχούς Κυριακής παρέχουν την ευκαιρίαν σ' όλους τους πατριώτες που πιστεύουν στην εθνοσωτήρια γραμμή της ενότητας, να δείξουν με την ψήφο της ότι είναι αποφασισμένοι να την επιδιώξουν μέχρι τέλους. Να δείξουν με την ψήφο τους ότι καταδικάζουν τη γραμμή της διάσπασης, που εξυπηρετεί τους Εγγλέζους και επικροτούν τη γραμμή

της ενότητας, της συμφιλίωσης, της συναδέλφωσης, της εθνικο- απελευθερωτικής συνέπειας, που εξυπηρεεί το λαό και την υποθεση του.

Κείνο που καλείται ο λαός να διαλέξει στις εκλογές της προσεχούς Κυριακής δεν είναι μεταξύ Δεξιάς και Αριστεράς, μεταξύ "προβάτων και λύκων", όπως είπε ο κ. Σώζος, αλλά μεταξύ ενότητας και διάσπασης, μεταξύ συναδέλφωσης και αλληλοφαγώματος, μεταξύ εθνικής συνέπειας και εθνικής ασυνέπειας, μεταξύ εθνικής αξιοπρέπειας και εθνικής αναξιοπρέπειας, μεταξύ εθνικο- απελευθερωτικού αγώνα και εθνικής υποδούλωσης.

Όπως είχαμε προβλέψει στην πρώτη παλλαϊκή προεκλογική μας συγκέντρωση, ο Δέρβης Ο.Β.Ε. και η παρέα του, τρομοκρατημένοι από την ατράνταχτα σωστή πατριωτική γραμμή της ενότητας και ανίκανοι ν' απαντήσουν έστω και μ' ένα λογικό επιχείρημα γιατί δεν πρέπει να πραγματοποιηθεί αυτή η ενότητα, κατέφυγαν στους παμπούλες και τις βρισιές. Κατάφυγαν στα χιλιοειπωμένα και χρεωκοπημένα περί κομμούνας και σλαυογραφικών. Στις βρισιές του κ. Δέρβη και Σία δεν πρόκειται ν' απαντήσουμε γιατί σεβόμαστε τον εαυτό μας και πολύ περισσότερο το λαό. Οι βρισιές εξ άλλου αποτελούν ένδειξη αδυναμίας. Γι' αυτό αφήνουμε στον κ. Δέρβη μονοπώλιο τις βρισιές. Θ' απαντήσουμε όμως στις ομιλίες τους με ντοκουμέντα και αδιάσειστα επιχειρήματα.

Κατάντησε αξίωμα για τον τιτλούχο της βρετανικής αυτοκρατορίας, Θεμιστοκλή Δέρβη, κάθε φορά που αντιμετωπίζει εκλογές ν' ανεμίζει μπροστά στο λαό τον παμπούλα του κομμουνισμού για να τον τρομοκρατεί και να τον εξαναγκάζει να τον ψηφίζει. Για τον κ. Δέρβη και Σία η κυπριακή πραγματικότητα, ο εθνικοαπελευθερωτικός μας αγώνας και τα καθήκοντα που απορρέουν απ' αυτό τον αγώνα δεν έχουν καμιά σημασία. Σημασία για τον κ. Δέρβη έχει να βγει Δήμαρχος και γράφει στα παληά του τα παπούτσια και πατριωτική συνέπεια και αγώνα και ό,τι σχετίζεται

με την εθνικο- απελευθερωτική μας υπόθεση. Σημασία έχει γι' αυτόν το δημαρχιλίκι και για να το κρατήσει επιδίδεται σε μια αχαλίνωτη δημοκοπία και σ' ένα ακατάσχετο υβρεολόγιο.

Μαζί με τις " άρρωστες αμυγδαλές" ίδρωσε και ξίδρωσε την περασμένη Πέμπτη και σ' όλες τις μετέπειτα προεκλογικές του συγκεντρώσεις για να βρει επιχειρήματα ενάντια στη γραμμή της ενότητας μα απότυχε. Κι' αυτός κι' ο Σώζος. Ούτε μισό λογικό επιχείρημα δεν μπόρεσαν να παρουσιάσουν. Και για να συγκαλύψουν την αποτυχία τους, τόρριξαν στη φτηνή δημοκοπία.

Από τη μια πλευρά, τόνισε ο κ. Σώζος, έχετε ενώπιον σας οκτώ εθνικόφρονες πολίτες, μακράν των στενών κομματικών συμφερόντων και των ταξικών μισών και παθών. Αν ο διασπαστικός συνδυασμός του κ. Δέρβη είναι έτσι όπως το λέτε κύριε Σώζο, τότε γιατί όλη του η προεκλογική εκστρατεία στηρίζεται στο ταξικό μίσος και στην όξυνση των ταξικών παθών; Γιατί δεν αποδέχεται τη γραμμή της ενότητας, της συμφιλίωσης της συναδέλφωσης που τους προτείνει ο Λαϊκός Πατριωτικός Συνδυασμός; Αλλά και σεις κ. Σώζο τι άλλο έχετε κάμει στην ομιλία σας από του να μιλήσετε για "καβούρους και φίδια", για "λύκους" και τα ρέστα;

Μιλήσατε κ. Σώζο για μισή ώρα χωρίς να πείτε ούτε μια κακή λέξη για τους Εγγλέζους κυριάρχους του τόπου μας. Ολη σας τη χολή τη χύσατε ενάντια στο ΑΚΕΛ ενάντια στο κόμμα που έστειλε εκατοντάδες από τα μέλη και τα στελέχη του να πολεμήσουν για τη λευτεριά της Ελλάδας, όταν εσείς κ. Σώζο προτάσσατε σαν επιχείρημα της αμυγδαλές σας για να μη ανταποκριθείτε στο κάλεσμα της υπόδουλης Ελλάδας. Χύσατε κ. Σώζο όλη σας τη χολή ενάντια σ' ένα κόμμα που αγωνίζεται καθημερινά επί κεφαλής του λαού, για τα συμφέροντα του λαού, για την εθνική λευτεριά. Λάθη μπορεί να έκανε.

Γιατί είναι το κόμμα της αδιάκοπης πάλης, το κόμμα της συνέπειας, το κόμμα που όλη του τη ζωή και

όλη του τη δύναμη τη θυσιάζει για το λαό και τα συμφέροντα του. Μόνο εκείνοι, που δεν κάνουν τίποτα δεν κάνουν λάθη. Εμείς, ό,τι λάθη κάναμε τα ομολογήσαμε ανοχτά μπροστά στο λαό. Τίποτα δεν έχουμε να κρύψουμε από το λαό. Πότε όμως ο κ. Σώζος ή ο κ. Δέρβης έχουν ομολογήσει έστω και ένα μικρούτσικο λάθος τους. Πότε έχουν παραδεχτεί πως έκαναν λάθος για το άλφα η βήτα ζήτημα και το διόρθωσαν; Ποτέ. γιατί δεν κάνουν κι' αυτοί οι κύριοι λίγη αυτοκριτική; Γιατί δεν έχουν την τόλμη και την παρρησίαν να πουν καθαρά και τίμια πως διαφωνούν ιδεολογικά με τους κομμουνιστές, αλλά προκειμένου για τον εθνικόν μας αγώνα είναι πρόθυμοι να συνεργαστούν; Γιατί δεν παραδέχονται πως η ολέθρια πολιτική της διάσπασης ωφελεί μονάχα τον ξένο κυρίαρχο, εξυπηρετεί μονάχα το ιμπεριαλιστικό δόγμα του "διαίρει και βασίλευε;"

Εμείς λέμε: Ας επιστρέψουν στον Εγγλέζο κυρίαρχο τα παράσημα των αξιωματικών της βρετανικής αυτοκρατορίας και μεις είμαστε έτοιμοι να τους χειροκροτήσουμε γι' αυτή τους την πράξη. Εμείς, δε θα συζητούμε αν είναι λάθη, που έκαναν ή προδοσία. Ας γίνουν με λόγια και με έργα σηματοφόροι της πατριωτικής αγωνιστικής συσπείρωσης, όλου του υπόδουλου κυπριακού λαού. Ας συμβάλουν ώστε ο αγώνας για την Ένωση να περάση τα όρια της απλής δημαγωγίας και της ψηφοθηρίας τους και μεις είμαστε έτοιμοι να τους χειροκροτήσουμε.

Θα σας αναφέρω όμως τι λέει ο κ. Μιχαλάκης Πισσάς για τον κ. Δέρβη. Να τι λέει στο έγγραφο του προς την ελληνική κυβέρνηση: "Ο Δήμαρχος πρωτευσούσης Θεμιστοκλής Δέρβης, ο γνωστότερος φίλος και συνεργάτης των Αγγλων Κυβερνητών από του τυραννικού Στορς, του Πάλμερ και του Μονταγκιού, μέχρι του Σέρ Αντριου Ράϊτ. Ο παρασημοφορηθείς υπό της Βρετανικής Κυβερνήσεως διά τας προς το καθεστώς υπηρεσίας του, ο γνωστός φίλος των Αγγλων τμηματαρχών μετά των οποίων ευρίσκεται πάντοτε εις δεξιώσεις και γεύματα".

Για να γνωρίζη κανείς καλύτερα αποσπώμεν από το έργο του δεσποτικού Κυβερνήτου Σερ Ρόναλτ Στορς "Οι προσανατολισμοί" σελ 516, έκδ.1945) τα ακόλουθα σχετικώς με την δράσιν του κ. Δέρβη το 1931 όταν ακόμη αι πληγαί του Λαού ήσαν ανοικταί από τας αγγλικάς λόγγακας και δεν είχαμε θάψει τους νεκρούς μάρτυρας μας: "Ο ευφυής Δήμαρχος Λευκωσίας (ομοιάζον στενώς με τον συνάδελφον του της Ιερουσαλήμ) μου ετηλεγράφησε εις Λάρνακα ευχόμενος εις ημάς καλήν αντάμωσιν πιστεύων ότι το ευγενές και ειλικρινές ενδιαφέρον μου διά την Κύπρον και τους Κυπρίους, το οποίον ευγνωμόνως θα ενθυμείται θα εξακολουθήσει".

Καθ'ην στιγμήν υπό το καθεστώς του Στορς η Κύπρος εισήρχετο εις την φρικτοτέραν πολιτικήν περίοδον της, ο κ. Δέρβης έστελλε τα συγχαρητήρια του προς τον κύριον αυτόν, ο οποίος του κάμνει εύφημον μνησίαν.

Τα της μετέπειτα εθνικής πολιτικής του είναι περιττά να τα εκθέσωμεν άπαξ και ο τελευταίος γνωρίζει ότι " Δέρβης" κατήντησε ιδρυτής σχολής φιλοαγγλισμού και συνεργασίας σας μετά της Κυβερνήσεως".

Αυτά γράφει σε επίσημο έγγραφο για τον κ. Δέρβη ο κ. Μιχαλάκης Πισσάς. Εμείς είμαστε ακόμη πιο συγκαταβαστικοί απ' ότι τον παρουσιάζει ο κ. Πισσάς.

Λέει ο κ. Σώζος: "... θα απαιτηθούν τεράστιοι αγώνες διά την προστασίαν των λαϊκών συμφερόντων, όπως διά το ζήτημα του ηλεκτρικού ρεύματος, της υδατοπρομήθειας, του ενοικιοστασίου, της επανεκτιμήσεως της ακινήτου περιουσίας και άλλων δυσεπιλύτων προβλημάτων".

Σύμφωνοι. Θα απαιτηθούν τεράστιοι και σκληροί αγώνες. Μα προ παντός θ' απαιτηθεί η ενότητα των λαϊκών δυνάμεων. Προκαλούμεν τον κ. Σώζο ή τον κ. Δέρβη να πάνε μπροστά στους ενοικιαστές καταστημάτων και να υποστηρίξουν πως στον αγώνα για τη διατήρηση και βελτίωση του ενοικιοστασίου βλάπτει η ενοποίηση όλων των δυνάμεων τους ανεξάρτητα από ιδεολογικές διαφορές και

πεποιθήσεις, τους προκαλούμε να παρουσιάσουν έστω και ένα λογικό επιχείρημα ενάντια στον ενότιτα του λαού στην πάλη για τα λαϊκά συμφέροντα. Δεν μπορούν και δεν έχουν να παρουσιάσουν τέτιο επιχείρημα.

Ποιον κοροϊδεύει ο κ. Δέρβης όταν πριν 15 ακόμη μέρες μιλούσε στο ίδιο βήμα με τον Ζιαρτίδη και τον Κακουλλή και παρακαθόταν σε συνεδρία με τους κομμουνιστές για το ενοικιοστάσιο, ενώ σήμερα βρυχάται ενάντια σ' οποιαδήποτε συνεργασία με τους κομμουνιστές πάνω στο εθνικό ζήτημα. Και αν η συνεργασία επιβάλλεται για τα καθημερινά προβλήματα του λαού, αν γι' αυτά τα προβλήματα ο κ. Δέρβης βρίσκει σωστή τη συνεργασία όπως δήλωσε και στο λαό του, ότι, "επί των τοπικών ζητημάτων κοινή υπήρξεν η άμυνα των συμφερόντων του λαού κατά των κυβερνητικών μηχανορραφιών του δόγματος του "διαίρει και βασίλευε", τότε γιατί δεν επιβάλλεται χίλιες φορές περισσότερο η συνεργασία του λαού στον εθνικό μας αγώνα; Τι είναι αυτός ο αλλοπροσαλλισμός; γιατί αυτή η στρουθοκαμηλική πολιτική; Μήπως φοβάται ο κ. Δέρβης μπας και δυσαρεστήσει τους Εγγλέζους αν συνεργαστεί με τη λαϊκή παράταξη στο εθνικό ζήτημα, ή μήπως δεν πιστεύει στον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα;

Αυτά είναι ερωτήματα που μπαίνουν από κάθε λογικά σκεπτόμενο άνθρωπο.

Ο κ. Δέρβης όμως δεν αρκεί και με τις αρλούμπες του κατά τους κομμούνες. Μετατρέπεται και σε Σάρτζιεντ Μέιτζορ των Εγγλέζων για να πολεμήσει, όπως λέει, το "Ρωσικό ιμπεριαλισμό".

Αλλ' η πολεμική βάσις, είπε στο λόγο του, εάν θα γίνη (δεν ξέρει ο κ. Δέρβης ότι η Κύπρος γίνεται ήδη πολεμική βάση) προώρισται να γίνει έπαλξις εναντίον των επεκτατικών σχεδίων του ρωσικού ιμπεριλισμού και μετατρέπεται σε προπαγανδιστή και στρατολόγο του ξένου κυριάρχου.

Και παρακάτω στην ομιλία του, προφανώς για να ψαρέσει μερικούς ακόμη ψήφους, που διαφωνούν με τη χρησιμοποίηση του τόπου μας σαν πολεμική βάση των

ιμπεριαλιστών, γρονθοκοπιέται με τον εαυτό του και λέει: "Θέλομεν την Ένωσιν μετά της Ελλάδος με μίαν Ελλάδα χωρίς παζαρεύματα..." Ύψος αντίφασης μια φορά.

Ενώ ξελαρυγγίζεται με το "ήγγικεν η στιγμή της ιεράς κατά της επισήμου κομμούνας σταυροφορίας..." από την άλλη προσπαθεί να αποκομήσει αίγλη αναφερόμενος στη δήθεν σύνδεση του με τον Λένιν στη Ζυρίχη το **1915-1917**.

"... Είτε θα απαρνηθής την ψυχήν και την ιστορίαν σου, είτε θα σταθής φρουρός της Κιβωτού των μεγάλων ιδανικών για τα οποία ηγωνίσθη ελληνική φυλή από τα βάθη του απροσμετρήτου χρόνου" είπε ο κ. Δέρβης στη γιομάτη δημαγωγία, αυτοέπαινο και ασυναρτησία ομιλία του. "Κιβωτός των μεγάλων ιδανικών της ελληνικής φυλής είναι ο κ. Δέρβης, ο τιτλούχος της Βρετανικής αυτοκρατορίας, ο Παλμερικός, συνεργάτης των εγγλέζων μέσα στην περίοδο της πιο φρικτής δικτατορίας απάνω στο λαό μας. Κι' ο λαός της Λευκωσίας καλείται να σταθεί φρουρός αυτής της "Κιβωτού". Καλείται να του κοτσιανιάσει το δημαρχείο Λευκωσίας για να ικανοποιηθεί η αρχομανία του όπως δηλώνει. "Είμαι αρχομανής" λέει. "Θέλω να διοικώ". Αυτά είναι τα ιδανικά του. " Αδολος και ακραιφνής" πατριωτισμός, κιβωτός πατριωτισμού. Και όλοι εμείς κατά τον κ. Δέρβη είμαστε "τέρατα του κομμουνισμού, "σλαβογραικύλοι, Ρωσσόπληκτοι" και πολλά άλλα από το πλούσιο υβρεολόγιο του.

Κι' αυτό από τον πρώτο πολίτη της πρωτεύουσας της Κύπρου. "Κιβωτός" πατριωτισμού ο κ. Δέρβης. "Κιβωτός" των μεγάλων ιδανικών της φυλής". Ασφαλώς θα γελούν πολλοί αν όχι και η πλειοψηφία των δεξιοφρόνων της Λευκωσίας. Η ΠΕΟΝ θα διαμαρτύρεται. Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος θα μειδιά, τουλάχιστον στο ιδιαίτερο περιβάλλον του, και θα ειρωνεύεται τον κ. Δέρβη.

Ο "ρηξικέλευθος" όμως και πολυσύνθετος κ. Δέρβης δεν περιορίστηκε στο να μεταβάλει τον εαυτό

του σε "Κιβωτό" πατριωτισμού. Μετάτρεψε λέει το "πρώην τουρκοχώρι σε περικαλλή της Μεσογείου νύμφην" και το Λούνα Παρκ σε "ιερόν της Ακροπόλεως βράχον". Ας δούμε όμως αυτήν την "περικαλλή Μεσόγειον νύμφην".

Στο κέντρο της πόλης εκατοντάδες οικογένειες ζουν μέσα σε χάνια και τρώγλες **6-7** πρόσωπα σ' ένα δωμάτιο με μεσαιωνικές λάμπες, χωρίς νερό, χωρίς αέρα. Τα παιδιά παίζουν μέσα στις ακαθαρσίες και τις κοπριές. Και ο "ρηξικέλευθος" δήμαρχος που δημαρχεύει για **25** τόσα χρόνια δεν έκτισε ούτε μια καλύβη γι' αυτές τις οικογένειες. Ξέφυγε, λέει το πρόβλημα της στέγης από τα χέρια του, γιατί η Κυβέρνηση συγκρότησε μια επιτροπή για να μελετήσει το ζήτημα. Ο ίδιος όμως τι έκαμε τόσα χρόνια; Μηδέν. Περιμένει, λέει, από τις ξένες ασφαλιστικές εταιρείες να επενδύσουν τα κεφάλαια τους στην Κύπρο για να λύσει το πρόβλημα της στέγης. Περιμένει από τις ξένες εκμεταλλευτικές εταιρείες να δώσουν στέγη στο λαό. Ο "ρηξικέλευθος" ακόμη δήμαρχος δεν ήξερε σε ποιον ανήκουν οι πολυκατοικίες του δήμου. Ούτε ήξερε ούτε κι ενδιαφέρθηκε καμιά φορά να μάθει κι' αμφιβαλλω δε αν επισκέφτηκε καμιά φορά τις πολυκατοικίες εκτός από την περασμένη εβδομάδα και τούτο για να ζητήσει την ψήφο των κατοίκων και να τάξει λαγούς με πετραχήλια.

Τα αποχωρητήρια σ' αυτήν την "περικαλλή της Μεσογείου νύμφην" μετρούνται στα δάκτυλα του ενός χεριού.

Κτίστηκαν ωραία σπίτια, είναι αλήθεια. Μα δεν φαντάζομαι να θέλει ο κ. Δέρβης στο λαό της Λευκωσίας να πιστέψει πως αυτός τα έκτισε.

Επί δημαρχίας του Συμβουλίου Εθνικής Συνεργασίας λειτουργούσε στη Λευκωσία ένα Δημοτικό Ιατρείο. Εξυπηρετούσε σημαντικά το φτωχό λαό. Την επομένη όμως, που ανέβηκε στο Δημαρχειακό αξίωμα ο κ. Δέρβης, το Δημοτικό Ιατρείο καταργήθηκε.

Η δημοκοπία όμως του κ. Δέρβη δεν έχει όρια. Αυτός λέει εφάρμοσε το **8**ωρο. Κάτι ξαίρει ο κ.

συναγωνιστής του Καλόγηρος για το 8ωρο. Κάτι ξαίρουν οι οδοκαθαριστές και ο Πισσάς μαζί για το φιλεργατισμό του κ. Δέρβη.

Στις εμφανίσεις του στις διάφορες ενορίες δείχνει όλη του τη δημοκοπία, όλο του το καιροσκοπισμό. Στις πολυκατοικίες εμφανίζεται σαν "φιλεργάτης", χωρίς να λέει λέξη ενάντια στον κομμουνισμό. Σε άλλες ενορίες εκπέμπει μαιανδρικές αντικομμουνιστικές κραυγές και μίσος ενάντια στο λαϊκό κίνημα. Ψηφοθήρας ο κ. Δέρβης κι' ας μη εκθέτει παντού την ίδια γραμμή.

Για το συμβούλιο υδάτων και το σχέδιο εξηλεκτρισμού ο κ. Δέρβης απόρριψε τις προτάσεις μας για ενιαίο παλλαϊκό αγώνα καθώς και τις προτάσεις των Λαϊκών δημοτικών συμβουλίων, που το καλούσαν σε κοινά διαβήματα προς την κυβέρνηση. Και έρχεται τώρα ο κ. Δέρβης να ζητά και ρέστα να δημοκοπεί για "ληστεύση" της κυβέρνησης με το σχέδιο εξηλεκτρισμού.

Αυτά είναι λίγα από τα μεγάλα έργα του "ρηξικέλευθου" Δημάσχου που μετέτρεψε τη Λευκωσία σε "περιακαλλή της Μεσογείου νύμφην".

Ο κ. Δέρβης, όμως, όπως δήλωσε καθαρά στο λόγο του, θα φορολογήσει και τους ακτήμονες, δηλαδή τους εργάτες ακόμη δε θα χρησιμοποιήσει την επανεκτίμηση για ν' αυξήσει γενικά τη φορολογία απάνω στο λαό.

Πριν όμως προχωρήσω στην ανάλυση του προγράμματος Λαϊκής Πατριωτικής ενότητας χρειάζεται να απαντήσω και σε μερικά από τα αποφθέγματα του μεγάλου κανονολόγου και ηθικολόγου κ. Σώζου.

Παράθεσε ο κ. Σώζος άρθρα του καταστατικού του ΑΚΕΛ, που αναφέρεται στις κομματικές πράξεις, σε εξωκομματικές οργανώσεις και σώματα. Και προχώρησε στη συκοφαντία ότι "ο δημοτικός προϋπολογισμός δε θα είναι δυνατό να επαρκέσει εις την κομματικήν βουλιμίαν, τα φορολογικά βάρη και χρέη συνεχώς θα επισωρεύονται επί μιας μεγάλης τάξεως δημοτών, διά

να επαρκέσουν εις τας ανάγκας του Κόμματος". Αυτό είναι μια τερατώδης συκοφαντία και προκαλούμε τον κ. Σώζο, ν'αποδείξει αυτά που λέει. Τον προκαλούμε ν' αποδείξει αν έστω και ένα γρόσι από την περιουσία των δήμων Λεμεσού και Αμμοχώστου χρησιμοποιήθηκε για κομματικούς ή προσωπικούς σκοπούς. Δεν χωνεύει ο κ. Σώζος τη νοικοκυρεμένη διαχείριση των δήμων Λεμεσού και Αμμοχώστου από τα λαϊκά δημοτικά συμβούλια και νομίζει πως με τις συκοφαντίες και τις ψευτιές μπορεί ν'αμαυρώσει αυτή τη διαχείριση.

Δεν χωνεύει ο κ. Σώζος το γεγονός πως το Λαϊκό Δημοτικό Συμβούλιο Λεμεσού προτίμησε τη φυλάκιση και την καθαίρεση παρά τον εθνικό εξευτελισμό. Φαίνεται να συμφωνεί ο κ. Σώζος με το αμίλητο απόφθευγμα του ομόφρονά του, του κ. Αιμιλίου Φράγκου, που είπε ότι θεωρεί "ευλογημένην την ημέραν κατά την οποίαν οι Βρετανικές αρχές καθαίρεσαν και φυλάκισαν τον δήμαρχον και τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου Λεμεσού".

Δεν χωνεύει ο κ. Σώζος πως το κόμμα μας είναι κόμμα αρχών όπου τα δουλεύοντα μέλη και τα στελέχη του υποχρεώνονται να εφαρμόζουν αυτές τις αρχές. Δεν χωνεύει ο κ. Σώζος το γεγονός πως το κόμμα μας, το μοναδικό κόμμα στην Κύπρο, δε χαρίζεται κανενός, όσο ψηλά κι' αν βρίσκεται στην κομματική ιεραρχία όταν παρεκκλίνει από την εθνική γραμμή του Κόμματος, όταν προδώσει την γραμμή του.

Γι' αυτό και ρωτά: Που βρίσκονται οι Πλουτής, Αδάμαντος και Φιφής; Βρίσκονται εκεί που έπρεπε να βρίσκονται, εκεί που έπρεπε να βρίσκονται και πολλοί δήμαρχοι και αντιδήμαρχοι της Δεξιάς, καταδικασμένοι και απομονωμένοι από το λαό, γιατί πρόδωσαν την εθνική μας γραμμή, γιατί έγιναν αποστάτες, γιατί έπαψαν να εξυπηρετούν το λαό.

Το κόμμα μας είναι κόμμα αρχών κι' όχι συνοθύλευμα προσωπικοτήτων, που ακολουθούν όποια γραμμή θέλουν οι ίδιοι, είτε από φιλοτομαρισμό, είτε από οποιαδήποτε άλλα ελατήρια.

Μήπως ο κ. Σώζος υποστηρίζει το

φιλεκυβερνητικό συνταγματόφιλο Αδάμο, Φιφή και Σία;

Μήπως ο κ. Σώζος ήθελε αυτούς τους ανθρώπους μέσα στις γραμμές του Κόμματος μας για να σαμποτάρουν την εθνική γραμμή και να το υποσκάπτουν;

Αν αυτό που ήθελε ο κ. Σώζος λυπούμαστε, που δεν μπορούμε να του κάνουμε το χατήρι. Το κόμμα μας είναι κόμμα αρχών κι όχι προσώπων. Η πολιτική του γραμμή συζητείται διεξοδικά, εξαντλητικά, δημοκρατικά απ' όλα τα μέλη και τα στελέχη του. Τίθεται στην κρίση του λαού και επικυρώνεται πανηγυρικά από το λαό. Μια όμως και αποφασιστεί από την πλειοψηφία του κόμματος, το κάθε μέλος, το κάθε στέλεχος δεσμεύεται να θέσει την αποφασισθείσα γραμμή στην πράξη. Χατήρια δεν έχει για κανένα, όσο ψηλά κι' αν βρίσκεται. Φέρουμε ευθύνες, σοβαρές ευθύνες έναντι του λαού μας και των αγώνων του και δεν θάμαστε κόμμα αρχών, κόμμα του λαού, κόμμα της συνέπειας και της πάλης, αν δεν δουλεύαμε μονολιθικά, αρμονικά, πειθαρχημένα, για να κάμουμε ζωή και πράξη την πολιτική μας γραμμή. Δεν φταίμε εμείς, αν αυτό δεν αρέσει στον κ. Σώζο.

Ο κ. Σώζος όμως διαφώνησε και με το Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο. Να μου επιτραπεί να διαφωνήσω, τόνισε στο λόγο του, με τον Αρχιεπίσκοπο για ό,τι είπε σχετικά με τη θέση ότι θα "δεχτούμε βοήθεια προσφερομένην από οιασδήποτε χείρας". Το απόσπασμα τούτο του λόγου του δε δημοσιεύτηκε γιατί το διόρθωσε φαίνεται ο δημοσιογράφος. Ωστόσο, το είπε ο κ. Σώζος και δεν είναι τυχαίο γιατί το είπε. Διαφωνεί με τη γραμμή ν' αποταθούμε προς όλες τις χώρες-μέλη του ΟΗΕ, μη εξαιρουμένων και των κομμουνιστικών χωρών. Αυτό σημαίνει ότι ο κ. Σώζος μένει ακόμη κολλημένος στα περιβόητα ελληνοβρετανικά πλαίσια που καταδικάστηκαν κι' απ' αυτήν ακόμη την Εθναρχία. Σημαίνει πως και ο κ. Δέρβης θα εμμένει σ' αυτά τα πλαίσια για να επιτρέψει στον προπαγανδιστή του να πει ό,τι έχει

ΠΕΙ.

Συμπολίτες.

Αρκετά έχουμε πει σαν απάντηση στις ομιλίες των κυρίων Δέρβη και Σώζου. Θα καταπιαστώ τώρα με το πρόγραμμα του συνδυασμού Λαϊκής Πατριωτικής Ενότητας.

Στην πρώτη γραμμή του προγράμματός μας είναι ο αγώνας για την εθνική μας λευτεριά, την Ένωση μας με την Ελλάδα. Ένωση δίχως όρους και δίχως παραζαρέματα, δίχως την παραχώρηση σπιθαμής κυπριακής γης για στρατιωτικούς ή άλλους σκοπούς. Σε κείνους που λένε "το αν παραχωρηθούν ή όχι βάσεις σε ξένες δυνάμεις εναπόκειται στην ελληνική κυβέρνηση να αποφασίσει", εμείς απαντούμε: Η δική μας σωστή γραμμή, σαν υπόδουλος λαός, είναι αυτή που διακηρύττουμε. Αν οποιαδήποτε ελληνική Κυβέρνηση παραχωρήσει βάσεις σε ξένες δυνάμεις θάνατο υπόλογο στον ελληνικό λαό. Δεν είναι αρκετό για τον κ. Δέρβη ή οποιοδήποτε άλλο να ξοφλά με τόση ευκολία την ευθύνη του λέγοντας "αυτό είναι δουλειά της ελληνικής Κυβέρνησης". Η δική μας δουλειά ποια είναι κ. Δέρβη; Ποια είναι η δική σου θέση έναντι των βάσεων; Και η θέση του κ. Δέρβη είναι "μπάτε σκύλοι αλέστε κι αλεστικό μη δόστε", πάρτε όσες βάσεις θέλετε για να καταπολεμηθεί η Ρωσσία. Μα δεν είναι η Ρωσσία, που κρατά τον τόπον μας υποδουλωμένο είναι η Αγγλία. Δεν είναι ρωσικές οι εταιρείες που εκμεταλλεύονται και φυγαδεύουν τον εθνικό πλούτο του τόπου μας είναι εγγλέζικες κι' αμερικάνικες εταιρείες. Αρα δεν έχετε κανένα δικαίωμα να μιλάτε για ρωσικό ιμπεριαλισμό. Πρέπει να μιλάτε για εγγλέζικο και αμερικάνικο ιμπεριαλισμό, που τον έχει ήδη στην πλάτη του ο κυπριακός λαός.

Εμείς πιστεύουμε πως για να τελεσφορήσει ο εθνικός μας αγώνας επιβάλλεται η ενότητα και συνεργασία όλων των πατριωτικών δυνάμεων του κυπριακού λαού, ανεξάρτητα από ιδεολογικές διαφορές και πεποιθήσεις. Το πιστεύουμε και θα δουλέψουμε για να γίνει τούτο πίστη ολόκληρου του

λαού.

Πιστεύουμε πως πρέπει να οργανωθεί το εσωτερικό μας μέτωπο και να εργαστούμε μ' όλες μας τις δυνάμεις προς αυτήν την κατεύθυνση. Πιστεύουμε πως για νάχουμε το ηθικό δικαίωμα να ζητήσουμε απ' όλες τις χώρες -μέλη του ΟΗΕ να ανακινήσουν και να υποστηρίξουν το κυπριακό ζήτημα πρέπει πρώτα εμείς σαν λαός να συνενώσουμε τις δυνάμεις μας, να σφυρηλατήσουμε την εθνική μας ενότητα. Ενότητα δεν υπάρχει σήμερα, ούτε μεταξύ αριστεράς και δεξιάς, ούτε κι ανάμεσα στη δεξιά ακόμη. Το εθνικό μας μέτωπο είναι διασπασμένο προς μεγάλη χαρά και ωφέλεια του ξενου κυριάρχου και προς ανυπολόγιστη ζημιά της εθνικής μας υπόθεσης.

Ενότητα μπορεί και επιβάλλεται να πραγματοποιηθεί. Μπορεί να πραγματοποιηθεί η εθνική μας ενότητα, αν πιάσουμε εκείνο που μας ενώνει και εγκαταλείψουμε κάθε ιδέα ότι είναι ποτέ δυνατό να πραγματοποιηθεί ενότητα με αβαρία στις ιδεολογικές, μας αρχές. Ιδεολογικές διαφορές έχουμε και θα έχουμε μέχρι τη νέα ανέλιξη της κοινωνίας. Δεν αντιμετωπίζουμε σήμερα σαν λαός την εκλογή μεταξύ των δυο κοινωνικών καθεστώτων. Είναι βλακεία να μιλά κανείς για σοσιαλισμό κάτω από καθεστώς αποικιακής υποδούλωσης. Εξαπατεί επαίσχυντα το λαό όποιος για λόγους κομματικής επικράτησης και για στενά ταξικά συμφέροντα-ίσως και για πολύ ύποπτα άλλα συμφέροντα- επισείει πάνω από τις πολιτικά ανώριμες μάζες τον ξεθωριασμένο μπαμπούλα και διαιωνίζει την εθνική διάσπαση. Κείνο που αντιμετωπίζουμε είναι τον ξένο κυρίαρχο, την εθνική μας υποδούλωση. Αυτό είναι το στοιχείο που πρέπει να μας ενώνει όλους, δεξιούς, αριστερούς και ανεξάρτητους. Η πλάνη για την απελευθέρωση μας. Η πλάνη για την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Σαν ενωθούμε την Ελλάδα, ο καθένας μπορεί να επιδιώξει το κοινωνικό σύστημα, που του αρέσει. Μαζί με τον ελληνικό λαό, κι όχι μακριά απ' αυτόν θα προχωρήσουμε στο παραπέρα στάδιο. Μαζί με τον

ελληνικό λαό κι όχι μακριά απ' αυτόν. Θα φτιάξουμε την Ελλάδα όπως τη θέλουμε.

Στην πάλη για την απελευθέρωση μας δεν επιτρέπεται να προβάλλονται ιδεολογικές διαφορές σαν δικαιολογία για τη διάσπαση όπως δεν προβλήθηκαν ιδεολογικές διαφορές για την συμμαχία Αγγλίας- Αμερικής- Γαλλίας με τη Σοβιετική Ένωση για την ήττα και τη συντριβή του χιτλεροφασισμού. Ούτε επιτρέπεται να γινόμαστε φερέφωνα του ιμπεριαλισμού και της προπαγάνδας του ότι τάχα φταίει ο κομμουνισμός που δεν παραχωρείται η Κύπρος στην Ελλάδα. Αυτά τα φερέφωνα καλλιεργούν τη διάσπαση μας και εμείς γινόμαστε συνένοχοι της.

Πιστεύουμε και θα δουλέψουμε για να γίνει πίστη ολόκληρου του κυπριακού λαού πως για να τελεσφορήσει ο εθνικός μας αγώνας, πρέπει να οργανώσουμε να συντονίσουμε τον απελευθερωτικό αγώνα του κυπριακού λαού. Είναι απαράδεχτο ενώ παρουσιάζονται βουλευτές του Παπάγου που συμφωνούν γενικά μ'αυτή τη θέση, ο "φιλεργάτης, ρηξικέλευθος δήμαρχος" κ. Δέρβης και άλλοι Κύπριοι διασπαστές να μη θέλουν να το καταλάβουν.

Πιστεύουμε ακόμη πως στο εξωτερικό πρέπει να εμφανιζόμαστε ενωμένοι, να αποτινόμαστε προς όλες ανεξείρετα τις χώρες- μέλη του ΟΗΕ και να επιμένουμε όπως η ελληνική Κυβέρνηση θέσει σταράτα το κυπριακό στον ΟΗΕ σαν ελληνική εθνική διεκδίκηση.

Σταθερή εθνική μας γραμμή είναι ενιαίος αδιάλλακτος αγώνας για την εθνική λευτεριά της πατρίδας μας. Λευτεριά δίχως όρους, δίχως παραχώρηση σπιθαμής γης σαν αντάλλαγμα για πολεμικούς ή άλλους σκοπούς, δίχως προνόμια σ' οποιαδήποτε ξένη δύναμη.

Οποιαδήποτε άλλη γραμμή δε θάταν πραγματικά εθνική. Θάταν νοθευμένη και η λευτεριά θάταν μόνο τυπική για το λαό μας. Οποιαδήποτε τάση για συνταγματικούς συμβιβασμούς, ανεξάρτητα από τα ελατήρια της, είναι επιζήμια, από την ίδια την πείρα του λαού, ασυμβίβαστη με το ενωτικό μας δημοψήφισμα

του 1950, στην επιτυχία του οποίου όλοι μας έχουμε συμβάλει.

Καταδικάζουμε και καταπολεμούμε τους ανελεύθερους δικτατορικούς νόμους, που επιδιώκουν να πνίξουν τη φωνή του λαού μας και να τσιμεντώσουν τη θέση του ξένου κυρίαρχου στον τόπο μας. Αγωνιζόμαστε για την κατάργηση όλων των ανελευθέρων νόμων και διαταγμάτων, για την περιφρούρηση των στοιχειωδών δικαιωμάτων που παραβιάζονται από τη βρετανική Κυβέρνηση Κύπρου.

Στιγματίζουμε κείνους που χωρίς ντροπή κάνουν εκκλήσεις για χρησιμοποίηση των ανελευθέρων νόμων για τη σύλληψη και φυλάκιση λαϊκών αγωνιστών.

Στους αγώνες και τα καθημερινά οικονομικά και άλλα προβλήματα του λαού ο συνδυασμός Λαϊκής Πατριωτικής Ενότητας θα πρωτοπορεί, χωρίς επιφυλάξεις και χωρίς καιροσκοπικούς υπολογισμούς, για την εξυπηρέτηση των συμφερόντων ολοκλήρου του λαού.

Ο συνδυασμός Λαϊκής Πατριωτικής Ενότητας τάσσεται ανεπιφύλακτα στο πλευρό των αγωνιζομένων ενοικιαστών καταστημάτων για τη διατήρηση και βελτίωση του ενοικιοστασίου. Υπόσχεται να συσπειρώσει όλα τα στρώματα του λαού σ' αυτή την πάλη γιατί ο αγώνας για τη διατήρηση και βελτίωση του ενοικιοστασίου δεν αφορά μονάχα τους ενοικιαστές καταστημάτων, αλλά και τους εργαζόμενους γενικά, που σαν καταργηθεί το ενοικοστάσιο θάχουν να αντιιμετωπίσουν υψωμένο τιμάριθμο.

Ο Σύνδεσμος Λαϊκής Πατριωτικής Ενότητας θα πρωτοπορεί στους αγώνες του λαού για την πτώση και σταθεροποίηση του τιμαρίθμου, για την ελάττωση της φορολογίας και θα αντιταχθεί σε σχέδια επανεκτίμησης, που πάνε να φορτώσουν νέα επιπρόσθετα φορολογικά βάρη στην πλάτη του λαού.

Σ' όλους ανεξαιρέτα τους οικονομικούς αγώνες του λαού, ο συνδυασμός Λαϊκής Πατριωτικής Ενότητας θα αποτελεί τον πόλο έλξης και συσπείρωσης των λαϊκών δυνάμεων και του μαχητικού αγώνα για τη λαϊκή επιβίωση".

Η προεκλογική εκστρατεία συνεχίστηκε πιο έντονη ακόμα στην πρωτεύουσα με κύριους ομιλητές το Δέρβη και άλλους συνεργάτες του από πλευράς Δεξιάς και τον Παπαϊωάννου και άλλους εκ μέρους της Αριστεράς.

Όμως οι βασικές τους θέσεις είχαν αναναφερθεί στις πρώτες και μακρές ομιλίες τους και μέχρι τις εκλογές στις πόλεις και ιδιαίτερα στη Λευκωσία πολλά άλλα γεγονότα θα μεσολαβούσαν που θα όξυναν ακόμα περισσότερο την κατάσταση που επικρατούσε.